

«Κοιτάμε προς το μέλλον για να ενισχύσουμε αυτή τη σχέση»

Τι ήνευ Αμερικανοί αξιωματούχοι για την επίσκεψη του Κυριάκου Μητσοτάκη στην Ουάσιγκτον

Του **ΘΑΝΑΣΗ Κ. ΤΣΙΤΣΑ**
Ανταπόκριση, Νέα Υόρκη

Ευκαιρία για να σχεδιαστούν μελλοντικές κινήσεις που θα συμβάλουν ακόμα περισσότερο στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ ΗΠΑ και Ελλάδας αποτελεί για την Ουάσιγκτον η αυριανή συνάντηση **Τζο Μπάιντεν - Κυριάκου Μητσοτάκη** στον Λευκό Οίκο. «Οι σχέσεις ΗΠΑ - Ελλάδας βρίσκονται σε ένα ιστορικό υψηλό επίπεδο. Κοιτάμε προς το μέλλον και συνεχίζουμε να οικοδομούμε και να ενισχύουμε αυτή τη σχέση», είπε την περασμένη Τετάρτη, σε κλειστή ενημέρωση Ελλήνων ανταποκριτών, η **Ερικα Ολσεν**, βοηθός υφυπουργός Εξωτερικών για θέματα νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η Αμερικανίδα αξιωματούχος, αναλύοντας τους βασικούς πυλώνες της σχέσης των δύο χωρών, αναφέρθηκε σε μια γκάμα θεμάτων, από την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής έως την άμυνα και την ασφάλεια, τη συνεργασία για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας μέχρι την ενέργεια, το εμπόριο και τις επενδύσεις.

Η συνάντηση Μπάιντεν - Μητσοτάκη αύριο στον Λευκό Οίκο και η ομιλία του Έλληνα πρωθυπουργού στην κοινή συνεδρίαση του Κογκρέσου και της Γερουσίας σηματοδοτούν τη νέα φάση στην οποία έχουν περάσει οι ελληνοαμερικανικές σχέσεις, με την επιλογή της Αθήνας να αναδειχθεί σε έναν από τους πιο στενούς συμμάχους των ΗΠΑ στην Ευρώπη. Ο πρωθυπουργός θα περάσει την πόρτα του Οβάλ Γραφείου για δεύτερη φορά στη διάρκεια της τριετούς θητείας του. Η πρώτη ήταν επί προεδρίας Τραμπ στα τέλη του 2019.

Εφ' όλης της ύλης

Ο Έλληνας πρωθυπουργός θα έχει μια εφ' όλης της ύλης συζήτηση με τον Τζ. Μπάιντεν για μια σειρά κρίσιμων θεμάτων, όπως οι εξελίξεις στην Ουκρανία, ο νέος ενεργειακός χάρτης, όπου η συμβολή της χώρας μας είναι καθοριστική, η οικονομία και οι αμερικανικές επενδύσεις στην Ελλάδα, αλλά και ο τουρκικός αναθεωρητισμός. Εν συνεχεία, ο Αμερικανός Πρόεδρος θα παραθέσει δεξίωση προς τιμήν της ελληνικής αποστολής στον Λευκό Οίκο. Στο περιθώριο των συνομιλιών, ιδιαίτερη συνάντηση θα έχουν και οι υπουργοί Εξωτερικών των δύο χωρών, **Αντονι Μπλίνκεν** και **Νίκος Δένδιας**, μόλις ένα 24ωρο πριν αφιχθεί στην Ουάσιγκτον ο Τούρκος ΥΠΕΞ, **Μεβλούτ Τσαβούσογλου**, για επαφές με την ηγεσία του Στέιτ Ντιπάρτμεντ.

Η ομιλία στην κοινή συνεδρίαση Κογκρέσου - Γερουσίας αποτελεί ασφαλώς τιμή για την Ελλάδα, καθώς είναι η πρώτη φορά που ένας Έλληνας πρωθυπουργός λαμβάνει μια τέτοια πρόσκληση από την πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η ιδέα για μια ομιλία με αντικείμενο τη Δημοκρατία προέκυψε με αφορμή τον εορτασμό της επετείου για τα 200 χρόνια της ελληνικής ανεξαρτησίας. Το Κογκρέσο θέλησε έτσι να τιμήσει τη χώρα μας, αναγνωρίζοντας ότι είναι το λίκνο της Δημοκρατίας και ότι τα ελληνικά ιδεώδη ενέπνευσαν τους πατέρες του αμερικανικού έθνους.

Για την αμερικανική διπλωματία, η Ελλάδα διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη νότια πτέρυγα του ΝΑΤΟ, ιδιαίτερα μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, καθώς καθιστά ακόμα πιο σημαντικές τις ελληνοαμερικανικές σχέσεις και αποδεικνύει το πόσο απαραίτητη σύμμαχος είναι η Ελλάδα. Αυτό επιβεβαιώνουν η ψή-

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Εξωτερικών
των ΗΠΑ,
Αντονι
Μπλίνκεν

ψηψη του νόμου «περί άμυνας και διακινοβουλευτικής εταιρικής σχέσης Ελλάδας - ΗΠΑ», η υπογραφή της αμυντικής συμφωνίας μεταξύ των δύο χωρών και, φυσικά, ο στρατηγικός ρόλος της χώρας μας μέσα από το διαρκώς αναβαθμιζόμενο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης.

Η κυβέρνηση έχει επενδύσει στη στρατηγική του αξιόπιστου συμμάχου, υποστηρίζοντας ότι έτσι θα αναβαθμιστεί στα μάτια των ΗΠΑ ο ρόλος της Ελλάδας στην περιοχή έναντι της Τουρκίας. Η κυβέρνηση Μητσοτάκη ποντάρει στην προσέλκυση σημαντικών επενδύσεων για την ελλη-

κή οικονομία αλλά και στο ότι η παρουσία των αμερικανικών βάσεων θα αποτελέσει ασπίδα στην τουρκική επιθετικότητα στην ανατολική Μεσόγειο. Η Τουρκία, όμως, παραδοσιακά για τους Δημοκρατικούς Προέδρους και για ένα σημαντικό κομμάτι της γραφειοκρατίας του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, αποτελεί -αν και προβληματικό- έναν ζωτικό σύμμαχο. Ο Αμερικανός ΥΠΕΞ Α. Μπλίνκεν δήλωσε πρόσφατα στην επιτροπή του Κογκρέσου ότι θα πρέπει να αρθούν τα βέτο και οι ενστάσεις ώστε να επιτραπούν οι πωλήσεις πολεμικού υλικού, όπως τα F-16, προς την Τουρκία για να μην υποχρεωθεί να αναζητήσει αλλού την κάλυψη των εξοπλιστικών αναγκών της.

Ένα πρόσφατο δημοσίευμα της εφημερίδας «Wall Street Journal» αποκάλυψε ότι η κυβέρνηση Μπάιντεν έχει εισηγηθεί στο Κογκρέσο την πώληση στην Τουρκία 40 F-16 και την αναβάθμιση άλλων 80, αλλά το Στέιτ Ντιπάρτμεντ υποβάθμισε το δημοσίευμα, υποστηρίζοντας ότι το αίτημα της διακυβέρνησης Μπάιντεν προς το Κογκρέσο αφορά μόνο την αναβάθμιση του επικοινωνιακού συστήματος των μαχητικών, με γνώμονα τη διαλειτουργικότητα εντός του ΝΑΤΟ, όχι το αίτημα της Τουρκίας για αναβάθμιση των F-16, ούτε νέες αγορές F-16 που θα εγκρίνει η αμερικανική κυβέρνηση.

Για πρώτη φορά ένας Έλληνας πρωθυπουργός λαμβάνει πρόσκληση να μιλήσει σε κοινή συνεδρίαση Κογκρέσου - Γερουσίας

Η Ουάσιγκτον προετοιμάζει έτσι το έδαφος για μια επικείμενη πρόταση πώλησης αεροσκαφών στην Αγκυρα, η οποία επιδιώκει να επαναπροσδιορίσει τις σχέσεις της με τις ΗΠΑ. Η προτεινόμενη πώληση οπλικών συστημάτων, η οποία εστάλη στους ηγέτες του Κογκρέσου τον περασμένο μήνα, αναδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο η Τουρκία επιδιώκει να αξιοποιήσει τον ρόλο της ως διαμεσολαβητή στις ειρηνευτικές συνομιλίες Ρωσίας - Ουκρανίας, να αποκαταστήσει τις σχέσεις με την Ουάσιγκτον και να αποκτήσει εξελιγμένα όπλα.

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα θέσει το θέμα της πώλησης των F-16 στην Τουρκία. Υπό το πρίσμα ωστόσο αυτών των εξελίξεων και των γεωπολιτικών αλλαγών στην Ουκρανία, το ερώτημα είναι αν οι ΗΠΑ μπορούν να «προστατεύσουν» έμπρακτα την Ελλάδα απέναντι στον τουρκικό αναθεωρητισμό. Για την Ουάσιγκτον, όπως εκφράστηκε διά στόματος Ολσεν, «βασικό ζήτημα αυτή τη στιγμή είναι η σταθερότητα στην περιοχή και να βρεθούν μακροπρόθεσμες λύσεις στα υπάρχοντα προβλήματα. Οι διαφωνίες πρέπει να επιλυθούν σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο και αυτό μπορεί να συμβεί μόνο με διπλωματία και με συνομιλίες».

Η επίσκεψη του Κυριάκου Μητσοτάκη στην Ουάσιγκτον προσφέρει πολλές ευκαιρίες για τα αναδειχθεί συνολικά το brand name της Ελλάδας, ωστόσο παραμένουν εμπόδια προκειμένου να υπάρξουν απτά αποτελέσματα στα θέματα του Αιγαίου και της ανατολικής Μεσογείου. Η αμερικανική πλευρά έχει υιοθετήσει διαχρονικά την πάγια τακτική του **Πόντιου Πιλάτου** και αυτό φαντάζει δύσκολο να ανατραπεί.